

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovens formål

Lovforslaget går ud på at forhindre, at navnlig hovedaktionærer gennem »holdingstiftelse« kan tage midler ud af selskabet på fordelagtige beskatningsvilkår, selvom hovedaktionæren i realiteten fortsætter med at drive virksomheden.

2. Ligningsloven er senest ændret ved lov nr. 274 af 6. juni 1984 (Befordringsfradrag), jfr. Folketingstidende 1983-84 (2. samling) sp. 5346, 5671, 7040, 7406, tillæg A 4083, tillæg B 989, 1227 og tillæg C 663.

3. De gældende regler

Efter de tidligere regler om aktieavancebeskatning beskattedes fortjenesten ved afståelse af aktier, uden at man tog hensyn til de særlige problemer ved generationsskifte. Man beskattede således selskabet af den indtjening, der skete i dette, samtidig med at man beskattede hovedaktionæren med den sædvanlige sats på 50 pct. af fortjenesten. Der skete således en urimelig dobbeltbeskatning, selv om der var tale om et generationsskifte. Dette bevirkede, at det i mange tilfælde var næsten umuligt at gennemføre et generationsskifte.

I 1981 gennemførtes betydelige ændringer i aktieavancebeskatningen. Disse kom dog først og fremmest de almindelige aktionærer tilgode, medens de ændringer, der skete for hovedaktionærerne, kun var af mindre betydning. Det blev da også stillet i udsigt, at de problemer, der bestod for hovedaktionærer, snarest skulle søges løst med særligt henblik på at lempe beskatningen ved generationsskifte.

Denne lempelse gennemførtes med virkning fra 1. januar 1984, jfr. lovbekendtgørelse nr. 371 af 22. juli 1983. Herefter aftrappes den skattepligtige fortjeneste efter 3 års ejertid med 10 pct. om året, dog således at aftrapningen ophører efter yderligere 5 års ejertid. Herved beskattes kun halvdelen af en opgjort fortjeneste, når aktierne har været i hovedaktionærens besiddelse i mere end 7 år.

Reglerne i aktieavancebeskatningsloven omfatter alene fortjenester eller tab ved afståelse af ak-

tier. Udbyttet er derimod omfattet af reglerne i ligningslovens § 16 A og indgår i den skattepligtige almindelige indkomst.

Efter ligningslovens § 16 B skal også afståelses-summer medregnes i den skattepligtige almindelige indkomst, i de tilfælde hvor en aktionær afstår aktierne til det selskab, der har udstedt aktierne. Der kan dog dispenseres fra denne regel, således at reglerne i aktieavancebeskatningsloven i stedet finder anvendelse.

4. Holdingstiftelse

Begrebet »holdingstiftelse« er en kort betegnelse for en disposition, hvor aktiekapitalen i et selskab helt eller for en stor dels vedkommende overdrages til et i reglen nystiftet holdningselskab, hvis eneste eller væsentligste funktion er at eje aktierne i det gamle selskab (datterselskabet).

Det bemærkes, at selv om der tales om »holdingstiftelse«, behøver det selskab, til hvilket aktieoverdragelsen finder sted, ikke være et til formålet oprettet selskab. Det kan være et selskab, der allerede i en årrække har udøvet holdningselskabsfunktioner. Det kan også være et helt udenforstående selskab, der ser sin fordel i at erhverve de omhandlede selskabsinteresser.

I forbindelse med en sådan holdingstiftelse sælger hovedaktionæren sine aktier i det selskab, hvori han hidtil har drevet sin virksomhed, til et andet selskab, der som anført kan være et nyoprettet eller et allerede bestående selskab. Hvis dette selskab herved kommer i besiddelse af mere end 25 pct. af aktiekapitalen i det, der nu i skattemæssig henseende bliver datterselskab, bliver udlodninger fra datterselskabet skattefrie for holdningselskabet (moderselskabet), jfr. selskabsskatteovens § 13, stk. 1, nr. 2, og stk. 3.

Holdningselskabet, der som regel ikke råder over midler ud over sin egen indskudskapital, berigtiger normalt salgssummen for datterselskabsaktierne i det væsentlige ved udstedelse af gældsbreve til sælgeren og efter omstændighederne med aktier i holdningselskabet.